

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 169 בס"ד ערשיק פר' תרומה ב' אדר תשס"ב

פנינים יקרים

ויקחו לי תרומה (כ"ה, ב') אמרה תורה בלשון לקיחה לרמו שהנותן צריך להרגיש עצמו בשעת הנתינה כמו המקבל בשעת הלקיחה...

ויקחו לי תרומה (כ"ה, ב') פרש"י לי לשמי. אמר האדמו"ר רבי שלום מקמינקא שיש הבדל בין נותני צדקה לגבאי צדקה, נותני צדקה עליהם לא נאמר לשמה ולכך אף הנותן צדקה על מנת שיחיה בני גם היא צדקה. אבל גבאי צדקה כתוב ופקדתי על כל לוחציו שיתכוונו לשם שמים ולא לשם התפאות וכבוד...

ויקחו לי תרומה (כ"ה, ב') איתא בתד"א כיון שאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד אמר הקב"ה למשה ויקחו לי תרומה. אפ"ל ע"פ דברי הבעש"ט: אם משהו התעורר לדבר מצוה ילביש את ההתעוררות בלבוש של מעשה כדי שלא תפוג ההתעוררות. לכן עם ההתעוררות וההתלהבות הגדולה בקבלת תורה אמר הקב"ה למשה ראה שהתלהבות תחלש בלבוש מעשה.

מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (כ"ה, ב') השראת השכינה האמורה לבא מהמשכן לא תוכל לבא אם התרומה תבא ע"י צו. כי אם ע"י רצון טוב לכך נאמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו - מגדיבות לב ולא ע"י כפיה ולחץ...

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחושת (כ"ה, ג') למרות שיש הבדלים בנתינת זהב וכסף ונחושת בכ"ז נחשבת כתרומה אחת מכיון שאחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים. (נוה שאנן)

אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו (כ"ה, י') ... לכן היו אמות הארון שבורות למען ידע הת"ח שהוא אינו שלם ולעולם חסר לו החצי האחד. להרב חסר התלמיד ולתלמיד חסר הרב כאו"ל ומתלמידי יותר מכולם. עוללות אפרים

מקשה תיעשה המנורה (כ"ה, ל"א) מובא בשם הארז"ל המנורה מרמזת על התורה כמש"כ כי נר מצוה ותורה אור, אומרת התורה מקשה - מלשון קושי כלומר ע"י יסורים העוסק בתורה מתוך קשיים תיעשה מאליה אפילו אם הוא בעל תשובה. וזה שאמרו (אבות ב) התקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך.

ויקחו אליך שמן זית זך (כ"ז, ב') ... כתיב ע"ש הכנעה ושפלות ואין שהוא השאינו מושג למאור המאיר ומחיה את הכל בכדי להעלות נר מצוה לאור תורה. (פרי הארץ)

ואתה תצוה את בני ישראל אליך שמן זית זך (כ"ז, ב') ... כאשר חנו ישראל מתוך תשובה קבל משה רבנו הכה לעלות על הר סיני אל האלוקים. והוא הדין להיפך כאשר חטאו בעגל אמר הקב"ה לך רד מגדולתך. הוא שרמזה התורה ואתה תצוה את בני ישראל מלשון צוותא ואז ויקחו אליך שמן זית זך שפע והתעלות שימשכו גם לצדיק. (תולדות יעקב יוסף)

ואתה תצוה... (כ"ז, ב') נוסריקון "צעקת הדל תקשיב ותושיע" רמו על מעשה צדקה וחסד ללמדך שאל יפטר אדם את עצמו מן הצדקה כאשר עוסק בתורה וקרבות.

כתית למאור (כ"ז, ב') כאשר האדם מכתת ומכחש את יצרו הרע. כובש תאוותיו והרגליו הרעים אז זוכה למאור להנות מזיו אור השכינה.

ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה (כ"ח, מ"ב) להעביר את החטא ולמחותו לגמרי זאת אין ביד האדם רק שצריך תמיד להרבות בעבודה ובתפלה שיעזור לו השי"ת שימחה החסרון בשורש... וע"י הרבה עבודה ותפלה יתרפא החסרון בשרשו.

ושכנתי בתוך בני ישראל (כ"ט, מ"ה) חסדי השי"ת אין להם גבול ושעור ולא יתכן שייגיע האדם למצב רוחני ירוד כזה שממנו אי אפשר להתעלות משפלות מעמדו כי הקב"ה נמצא לאדם בכל מצב מרחם עליו ומסיעו לשוב - כלל הדבר בעולמו של הקב"ה לא קיים המושג יאוש, כולם יכולים להתעלות חסדי הקב"ה מגיעים לכל אדם הוא יתברך מחכה לכולם. (שבילים במחשבת החסידות)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש ל"ל ע"ק ו'ח' י"ב טבת תשכ"ח נכתב ע"י הר"פ כפ' הבית

יקם סערה לדממה

בתפלה וכד') והן כאשר מסתער על חבר נאמן בבטויים סוערים וכואבים בלי כל התפעלות עד שירגיש שאכן השתחרר ואחר שהתפרץ היכן שהתפרץ ינסה להשקיט את עצמו ולהנמיך את הטון ולאט לאט עליו להכנס לתלם בצורה המועילה כאשר הספיק לקלוט כל מיני דברי חזוק שישמע מהחבר או כל מיני השראות שהקב"ה השרה עליו בשעה ששפך את מר לבו לפני הקב"ה. החבר שאליו פנה חברו בהסתערות הנ"ל צריך להיות סבלני ביותר ולהראות לחבר שאכן הוא כביכול הכתובת המתאימה לקבל את הבליסטראות שהחבר מטיח עליו. ואדרבה עליו לעודדו להמשיך בדבורים עד שירגיש ששחרר את כל המטענים הלוחצים אותו. ואח"כ ביחד להסדיר את הענינים לברר את הטעון בירור.

וזהו: "יקם סערה" - תקים סערה! תצעק בלי התפעלות מתוך מטרה לשחרר את כל מטעני הנפש, כאשר מטרת הסערה הוא לדממה - להנמיך את הטון לאט לאט עד שמגיע לדממה, כלומר עד לרגיעה. ואז "ויחשו גליהם" כל הגל שעבר עליו יחזור למצב של שתיקה בהשגת התועלת כי באם ח"ו לא יסער ולא יגיע אח"כ לדממה, המצב עלול להסתבך עד שלא יוכל אף פעם לצאת ממצבו ה' ירחם. ע"כ טוב שיסער וירגע וילמד ממנה מה שילמד.

לאחר תפלת ערבית בליל ש"ק פרי' ויחי כשסיימו את התפלה לקח הרא"ש את הסדור ופתח במזמור הודו (תהלים ק"ו) הנאמר בערב ש"ק לפני מנחה, התחיל ואמר, יאמרו גאולי ה' וכו' יקם סערה לדממה ויחשו גליהם.

כאשר יש לאדם לחץ אסור שישאיר אותה צפון במצפנות לבו. האדם צריך להוציא את הלחץ החוצה בזה שמשוחח על הלחץ עם חבר נאמן, או בזה שמשוחח על כך עם הרבש"ע בשעה שמתבודד בינו לבין עצמו בשדה ובכל מקום שהוא. האדם צריך לדעת שאם אינו מוציא את הלחץ החוצה הוא עלול לסבך את עצמו בהסתבכויות קשות, ע"כ צריכים לעשות את כל המאמצים לשחרר את הלחץ באיזה צורה שהיא, לפעמים נמצאים בלחץ עמוק מאד וקשה להוציא הגה מהפה לא בינו לבין עצמו בשדה ולא בהשתפכות בפני חבר נאמן. המצוקה הולכת ומתחזקת, הסגירות הולכת ומתעצמת, "הער ווערט פארשלאסען אין זיינע טיפע ווייטיגין" (הוא ננעל בתוך הכאבים העמוקים) ואם לא יעשה דבר של ממש, האדם עלול לשקוע בתוך מצוקותיו בלי עזרה ומפלט. לכן חובת האדם להוציא את המצוקה ברוח סערה המלווה בבכיות וצעקות, הן כאשר מנסה להדבר בינו לבין הקב"ה בעת ההתבודדות. (או בכל צורה אחרת

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

סוגים של גהנם? אלא שכל מיני גלים של גהנם שולטים בו). - ועתה כאשר צעק אל ה' והקב"ה הוציא אותו מהמצוקה ממילא: "יקם סערה לדממה והגלים הקשים שנוצרו עקב הסערה יחשו, כלומר ישתקו. על זה ממשיך דוד המלך ע"ה ואומר: "וישמחו כי ישתקו" (וינחם אל מחוז חפצם - ל) האדם שמח ומודה להשי"ת על ה"שתיקה", בזה שנהיה יותר רגוע מהלחץ בו היה נתון לפני שהתפלל, וכעת רואה איך שההשגחה הפרטית עומדת עליו ללוותו בחייו. וממילא: "וישמחו כי ישתקו" מתמלא האדם בשמחה בזה שזכה לרגיעה הזאת בחסדי השי"ת. אז יכול האדם למלאות משימותיו בחיים אשר למענה נוצר כמו שדוד המלך ע"ה ממשיך ואומר: "וינחם אל מחוז חפצם", בחסדי השי"ת יוכל האדם לעבור את כל הגלים הקשים ואת סערות הנפש ולהגיע למחוז חפצו.

כאשר האדם עובר גלים קשים וצועק אל ה'. והקב"ה הלא מקשיב לו ועומד לעזרתו אז מגלה בבירור שהכל חסדי השי"ת ואין יכולת האדם לעשות כלום. וזהו המשך דברי דוד המלך ע"ה: יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם (לא) בני האדם מתבוננים ורואים נפלאות השי"ת בכל רגע ורגע ומודים להשי"ת בכל רגע על החסדים הגדולים שבהם מנהיג עולמו.

באמצע השיחה הנ"ל נוספו חברים מקשיבים ואז הרא"ש כאלו חוזר על השיחה שאמר אך בשנויים מהותיים כדלהלן:

הלחץ של האדם גורמת לסערת נפש כעס עצבות וכל מיני בקורת, לפעמים על עצמו ולפעמים על הזולת. האדם צריך להשתדל מאד שלא יתן לסערת הנפש להתגבר יותר מידי אלא כאשר חש שנמצא באיזה מצוקה מיד לפנות אל השי"ת בתפלה, כמאה"כ: "ויצעקו אל ה' בצר להם וממצוקותיהם יוציאם" (כ"ח) דהיינו לצעוק אל ה' בחזקה ולדבר עם הרבש"ע פה אל פה בצורה הישירה ביותר ולבטא בפני הקב"ה את כל מה שבצר להם ללא כל התפעלות. כי ה' אוהב כשפונים אליו בשיא הפשטות והתמימות. ואז "ממצוקותיהם יוציאם". הקב"ה יוציא אותו מהמצוקה וירגיש כאלו השי"ת הקשיב בכל מילה שהוציא מהפה ונותן לו מענה מעודד ומחזק.

והתוצאות: "יקם סערה לדממה ויחשו גליהם". והיינו כי הלחץ הגורמת לסערת נפש יוצרת גלים שונים, והם מניעות שונות בעבדות השי"ת, כמו הכעס הנגרם בעת סערת הנפש ויוצר כל מיני גלים של עבודה זרה. (כמו שמדויק בלשון חז"ל: כל הכועס כל מיני גהנם שולטים בו, מה זה כל מיני גהנם שולטים בו - האם יש הרבה

פנינים יקרים לפרשת תצוה-זכור

הנה

איתא במדרש והובא ברש"י ז"ל (דברים כ"ה, י"ח) אשר קרך בדרך שהוא לשון קרירות, משל לאמבטי רותחת וכו', היינו שכיבה אש אהבתם וקיררו אותה שהיו מתחילה בחמימות ובהתלהבות לאהוב זה את זה, ועמלק הביאם לידי קרירות וצינן את אהבתם מלאהוב אחד את חבירו, וע"י מה הקרירם על ידי התנשאות וגאווה שעמלק גימטריא ר"ם שהוא לשון התנשאות וגבהות וגאווה, מפני שבטיק הדבר שמביא לאהוב אחד את חבירו הוא ע"י שכל אחד ואחד שפל ומבוזה בעיני עצמו שמוצא תמיד חסרונות בכל מעשיו, ורואה את צדקתו ומעשיו של חבירו וגדול מאוד בעיניו עי"כ אוהב את חבירו והוא באחדות עמו, לאפוקי אם הוא גדול בעיני עצמו והוא בגאווה אזי ממילא רואה חסרונות של חבירו וע"כ הוא שונא אותו לפי שחבירו שפל מאוד בעיניו, ועמל"ק גימטריא ר"ם, והוא הקריר את ישראל מחמימות והתלהבות שהיה להם מקודם לאהוב זא"ז כנז' לעיל. (מאור ושמש תצוה-זכור)

זכור

את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתך ממצרים (סוף פרשת כי תצא) כתב אשר עשה לך לשון יחיד ומסיים בצאתכם, כי כשבני ישראל באחדות אחד אינו יכול ליגע בהם ורק אז היו ברפידים שלא היה להם האחדות כראוי. (שפת אמת)

זכור

את אשר עשה לך עמלק - ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים. נראה דהנה לא זו בלבד דזרע ישראל הם מצווים על מחיית עמלק דהוא זרע עשו אלא דכל איש מישראל צריך למחות חלק רע המכונה בשם עמלק אשר טמון בלבו. דכל זמן דזרע עמלק נמצא בעולם אז כיון דאדם ג"כ הוא עולם קטן אז יש מציאות לעמלק לכח הרע שבכל אדם אשר מתעורר דכל פעם להחטיא את האדם. וע"כ בא הזכירה בתורה (קדושת לוי)

וקדשתם

היום - ומחר" (שמות י"ט ו') היצה"ר בא אל האדם ואומר לו : שמע לי רק היום ואח"כ למחרת תתחיל להתקדש, וצריך האדם להתגבר עליו ולומר להיפך: היום אני רוצה להתקדש ולא אשמע לך בשום אופן, ומחר נראה... (אבקת רוכלים עמ' קנט)

שהשמחה במעונם

מורנו הרא"ש שליט"א להולדת הנינה
הרב משה הרשטיק ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר דוד קסטלניץ ומשפ' להולדת הבת
הר"ר נחום ליברמן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יהושע אליאסי ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יהודה פרוש ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר חיים גולדרינג ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
משפ' דרזנר לאירוס' הבת
משפ' אלק לאירוס' הבת
משפ' שניצר לאירוס' הנכדה

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדני 3
02 - 5829688 ☎
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050